

Liturghie, care este cea mai mare jertfă de mulțumire și de recunoștință adusă de om lui Dumnezeu. Și așa în tot ceea ce facem, să nu uităm niciodată îndemnul apostolesc: „Pentru toate mulțumiți, totdeauna mulțumiți!” Aceasta este voia Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine cinstea, mulțumirea și recunoștința în vecii vecilor. Amin.

LA DUMINICA A TREIZECIA DUPĂ RUSALII:
TÂNĂRUL BOGAT. (LUCA 18, 18-27)¹⁴

„Cu anevoie va intra bogatul întru Împărăția Cerurilor...” În trei duminici apropiate (a 22-a, a 26-a, a 30-a), Sfânta Evanghelie ne vorbește despre trei bogați: bogatul nemilosiv și săracul Lazăr; bogatul după moarte dorea măcar o picătură de apă și nici atâta nu avea; bogatul căruia îi rodise țarina și pe care Dumnezeu îl numește „nebun”; tânărul bogat și drept, care aude: „Mai degrabă trece cămila prin urechile acului, decât să ajungă bogatul în Cer.” Pentru toți trei, bogăția este grea poticnire și mare primejdie de mântuire.

Noi știm că Dumnezeu pe toate le-a făcut bune foarte, le-a făcut pentru om pe care l-a pus stăpân peste toate; dar cum se face că cele bune au devenit piatră de poticnire și cele puse sub stăpânire s-au făcut stăpâne și vrăjmașe omului?

Bogăția – pricină de poticnire. Dumnezeu a făcut lucrurile cu scop îndoit: spre trebuința trupească a omului, ca să fie fericit pe pământ; spre folosul sufletesc: ca prin ajutorul celor văzute să se urce ca pe o scară spre înțelegerea celor nevăzute, să-și aducă mereu aminte de Făcătorul a toate și Binefăcătorul; privind darul să-și aducă aminte de Dăruitorul.

¹⁴ Vezi Studii Teologice, Nr. 3-4/1951, Învățătura Bisericii despre bunurile materiale. Nr. 9-10/1952, Bogăția, piedică la mântuire.

Lipsit de credință și cu voia aplecată spre rele omul uită adesea că Dumnezeu este Stăpânul a toate și se socotește stăpânul exclusiv al lucrurilor; uită că Dumnezeu îi poartă neconținut de grijă și-și pune toată nădejdea în chiverniseala sa, în lucruri, pe care le adună cu părute îndreptățiri: pentru boală, bătrânețe, copii, etc.

În această stare însă lucrurile își pierd transparența pentru cer și devin numai bunuri de consum, pentru hrană, îmbrăcăminte, împlinirea poftelor, care se înmulțesc odată cu mulțimea lucrurilor adunate. Dar fiecare lucru strâns devine legătură cu pământul, robind tot mai mult pe proprietarul lor. Și, fiindcă omul nu se poate împărți, iar lucrurile l-au robbit deplin, el slujește lui mamona, căci nimeni nu poate sluji la doi domni. Înrobitor de patimă, omul este pierdut pentru cer; de aceea mai degrabă intră cămila prin urechile acului decât bogatul într-o Împărăție Cerurilor. Apostolul Pavel zice că bogăția este izvorul tuturor relelor (1 Timotei 6, 10), închinare la idoli, și din ea răsar zgârcenia, tulburarea, silnicia, minciuna, jurământul, vicleșugul, trădarea ș.a.

Nu bogăția este rea în sine, ci împătımirea de ea. Dacă-i așa atunci săracii și neavuții au scăpat de primejdia aceasta! Să nu ne grăbim. Nu bogăția este rea, ci împătımirea de lucruri, reaua lor întrebuințare, dorul și goana după avuție. Poți fi sărac lipit pământului, dar să jinduiești după avuție și să te silești să o agonisești. Un astfel de sărac, nu-i decât un nemernic bogat, care încă nu și-a agonisit bogăția. Apoi săracii nu-și iubesc mai puțin bordeiul și zdrențele decât cei bogați palatele și scumpeturile. Nu bogăția sau sărăcia în sine sunt bune sau rele, ci întrebuințarea lor poate fi bună sau rea. Iov, Avraam, Lot au fost bogați; Iuda sărac... Dacă suntem împătimiți de ele, și cele mai neînsemnate lucruri ne pot duce la pieire sufletească, iar averea poate fi izvor de fapte bune, pentru cel nelegat cu sufletul de ea.

De ce, totuși, Mântuitorul ferecește pe săraci? Bogăția este ispititoare și puțini și cu anevoie pot scăpa de primejdiile ei. Tânărul din Evanghelie era drept, dar bogăția l-a pierdut. Pe

când sărăcia este mai puțin primejdioasă și scutită de multe poticniri. Averile atârnă greu, trag în jos, nu poți urca cu ele la cer: Ilie proorocul, urcând spre cer, a aruncat cojocul, singurul lucru pe care-l avea. Lepădarea de toate, sărăcia de bunăvoie din viața călugărească aici își descoperă înțelesul: nu se poate sluji lui Hristos cu inima împărțită.

Totuși în lume sunt și bogați și săraci și o uniformizare generală în stăpânirea bunurilor materiale e puțin probabil să se realizeze vreodată pe pământ. Totuși, această inegalitate nu poate fi piedică de mântuire. Cei bogați, care împart cu frații lor lipsiți bogăția lor, împrumută pe Dumnezeu: „Întrucât ați făcut aceasta, le va zice Domnul, Mie Mi-ați făcut.” Iar cei săraci își pot dobândi mântuirea întru răbdarea lor. Cu cununa milosteniei unii, ceilalți cu a răbdării, împreună se pot bucura de fericirea Cerului.

Mântuitorul Hristos însă iubește mai mult pe cei ce bogați fiind, au sărăcit de bunăvoie pentru Împărăția Cerurilor. Căci și El, bogat fiind, a sărăcit de bună voie pentru mântuirea noastră.

Iubirea de bogăție este tipul clasic al patimii: căutarea plăcerii și fuga de durere.

LA DUMINICA A TREIZECI ȘI UNA DUPĂ RUSALII: ORBUL DIN IERIHON. (LUCA 18, 35-43)

„Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă!”

Mântuitorul Se apropia de Ierihon, înconjurat de ucenici și mare mulțime de oameni. Călătoria aceasta spre Ierusalim era însă deosebită de altele, era drumul spre Patimile cele înfricoșate. Așa cum spusese și alte dăți, o spune și acum ucenicilor: „Iată ne suim în Ierusalim și Fiul Omului va fi dat păgânilor, va fi batjocorit, ocărât și scuipat, bătut și omorât...” Ucenicii nu înțelegeau aceste cuvinte, dar presimțeau că se apropie vremuri deosebite.